

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD
Krajský pozemkový úřad pro Ústecký kraj
Pobočka Děčín

28. října 979/19

405 01 DĚČÍN

Váš dopis zn. ze dne

SPU 365303/2023/Sla - 13. září 2023

Naše značka

ČGS-441/23/702*SOG-441/0677/2023

Vyřizuje



Praha dne

10. října 2023

Stanovisko ČGS ke komplexním pozemkovým úpravám v k.ú. Kerhartice

Česká geologická služba (ČGS), zřízená pro výkon státní geologické služby v souladu s ustanovením § 17, odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, předkládá na základě oznámení Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro Ústecký kraj, pobočky Děčín, čj. SPU 365303/2023, resp. sp. zn. SP9603/2023-508202 ze dne 13. září 2023, stanovisko k zahájenému řízení o komplexních pozemkových úpravách v k.ú. Kerhartice.

GEOLOGICKÉ POMĚRY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Geologická stavba řešeného území je znázorněna níže na přiloženém výřezu geologické mapy (obr. 1) v měřítku 1 : 50 000, mapový list 02-24 Nový Bor.

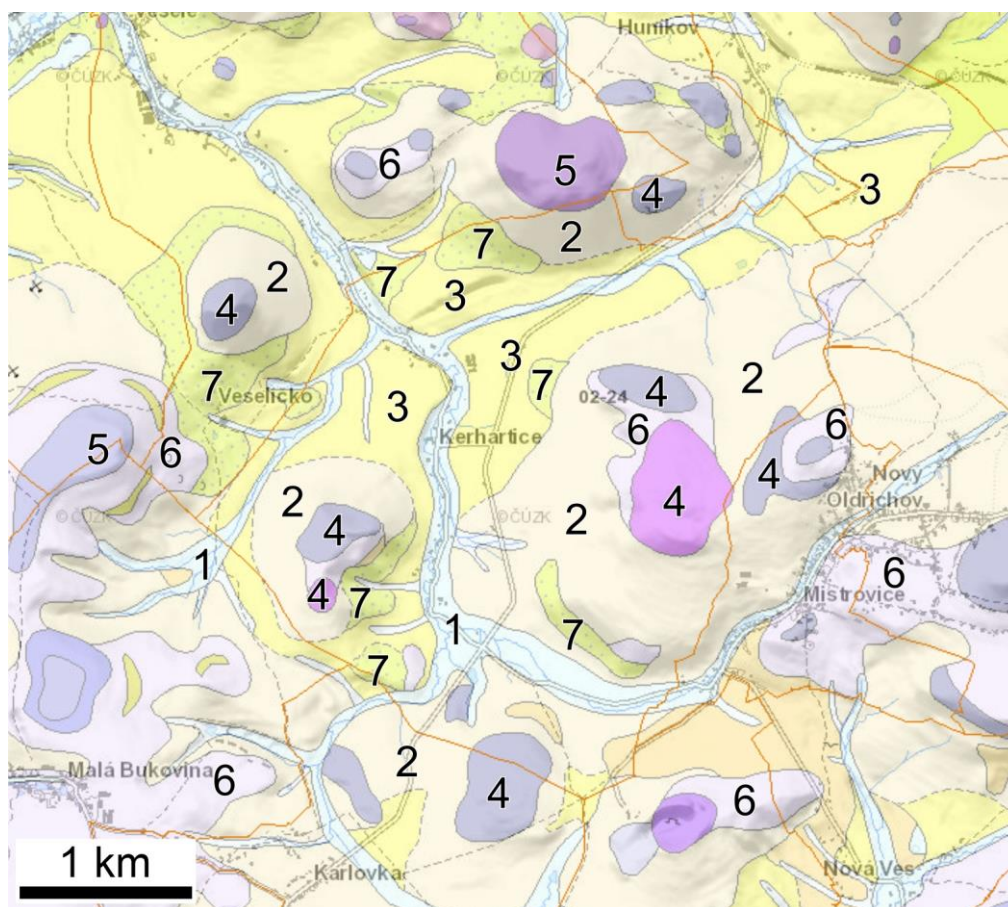
Zájmové území vykazuje především denudační charakter. Rozkládá se v severovýchodní části Českého středohoří v oblasti soutoku Huníkovského potoka a Bystré, mezi vrchy Bažantnice (512 m n. m.), Hana (449 m n. m.) a Hůrka (404 m n. m.). Většinu takto vymezeného území pokrývají kvartérní uloženiny svahového, fluvialního a eolického původu. Významné jsou kenozoické vulkanické produkty Českého středohoří (především lávové výlevy a doprovodná vulkanoklastika, místy s vložkami intravulkanických sedimentů), přímo nasedající na marinní sedimentární horniny české křídové pánve.

Nejstaršími horninami vystupujícími na k.ú. Kerhartice (obr. 1) na povrch jsou marinní křemenné pískovce svrchnokřídového stáří, konkrétně březenského souvrství (coniac). Tyto pískovce, označované jako kvádrové, jsou relativně pevné a v minulosti byly využívány i jako stavební materiál. Zvětrávání těchto hornin je také spojeno se vznikem písčitých zemin, které mohou vytvářet vhodné podmínky pro základy některých druhů staveb.

Na tyto sedimentární horniny nasedají vulkanické produkty Českého středohoří, převážně oligocenního stáří. V nižší části sekvence převládají vulkanoklastické horniny (obr. 1). Vulkanoklastické horniny je souhrnné označení pro úlomkovité sopečné produkty, k jejichž fragmentaci došlo přímo během erupce (tufy, strusky) v důsledku kontaktu láv s vodním prostředím (hyaloklastity), případně v důsledku synvulkanického zvětrávání a eroze (lahary a další epiklastika). Polohy vulkanoklastik se pak střídají



dají se subhorizontálními deskovitými tělesy láv, a to jak olivinických (bazanit, olivinický nefelinit apod.), tak i bezolivinických (tefrit, trachybazalt, apod.) typů. Místy mohou kompaktní bazaltoidy představovat i vypreparované přírodní dráhy menších erodovaných sopek.



Obr. 1: Přehledná geologická situace řešeného území (zdroj www.mapy.geology.cz): 1 – nerozlišené fluviální uloženiny, 2 – hlinito-kamenité svahoviny, 3 – eolické sedimenty (spraše), 4 – výlevy bazanitu a dalších olivinických bazaltoidů, 5 – výlevy tefritu a trachybazaltu, 6 – vulkanoklastické horniny (tufy, strusky, lahary apod.), 7 – křídové pískovce březenského souvrství.

Vodní toky Bystrá, Huníkovský potok i jejich přítoky jsou lemovány plochami fluviálních uloženin. Oblasti údolních niv obecně představují potenciální záplavová území. V období s vysokými průtoky ve vodních tocích bývají povodňové události spojeny s výskyty nebezpečných jevů jako např. laterální eroze břehů či bočních svahů, případně rychlá akumulace proudem unášeného materiálu. Zejména při jarních deštích dochází v údolních nivách ke kolísání a vzednutí hladiny podzemní vody mělce pod povrch terénu, což může mít za následek lokální podmáčení území. Na strmých svazích erozních údolí a v erozních stržích lze očekávat hloubkovou erozi, jejímž hlavním činitelem je soustředěný povrchový odtok srážkových vod.

Geologické prostředí v kombinaci s dynamikou reliéfu dávají vzniknout svahovým deformacím, které postihují zejména svahy Bažantnice. Mírné svahy v širším lemu Bystré a Huníkovského potoka pokrývají eolické uloženiny, spraše.

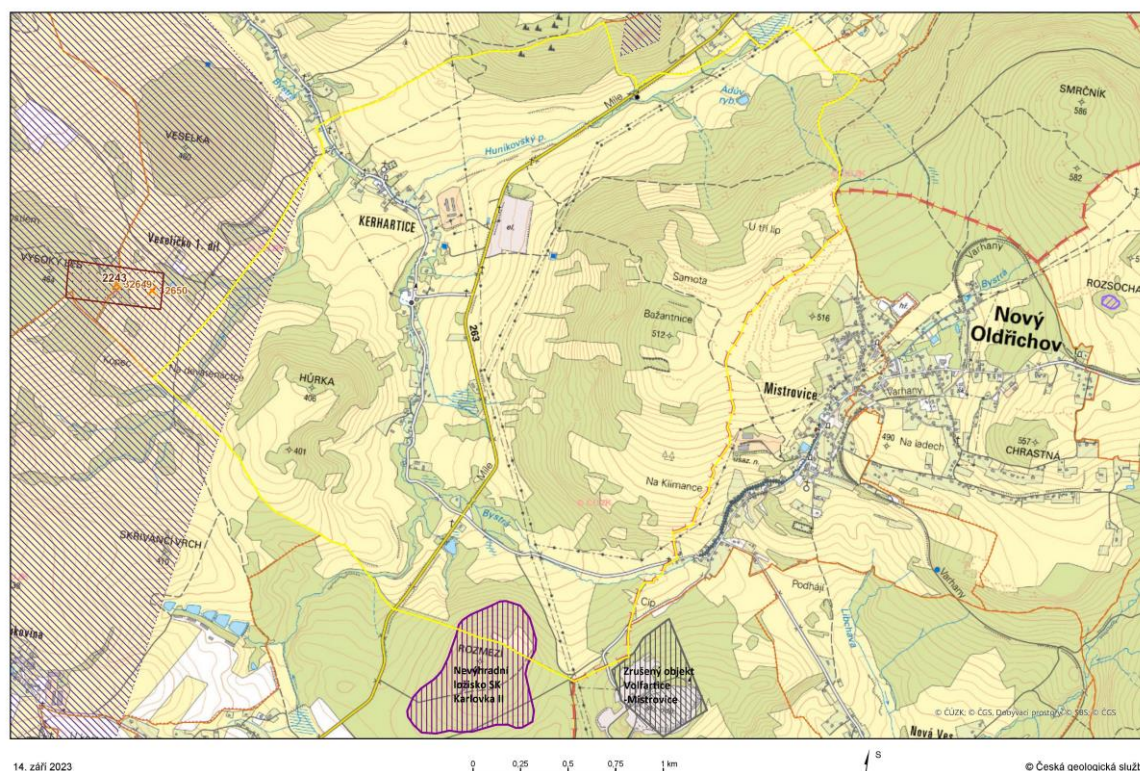
GEOLOGICKY VÝZNAMNÉ LOKALITY

V k.ú. Kerhartice nejsou evidovány žádné geologicky významné lokality.

OCHRANA LOŽISEK NEROSTNÝCH SUROVIN

Ložiska nerostných surovin jsou významnými, nepřemístitelnými, neobnovitelnými zdroji a zákonnými limity území, a proto je nutno vycházet z podkladů o zjištěných a předpokládaných výhradních ložiskách v souladu s ustanovením § 15, odst. 1 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 13, odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k ochraně zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů, což v daném případě představují veškerá výhradní ložiska, ekonomicky významná ložiska nevyhrazeného nerostu, nebilancovaná ložiska/zdroje a prognózní zdroje a rovněž zdroje podzemních vod, které mohou být předmětem budoucího využití.

Celé zájmové k.ú. Kerhartice bylo předmětem geologických průzkumů spojených zejména s vyhledávacím průzkumem na ložiska stavebních surovin (obr. 2) – zejména nadějných ložisek stavebního kamene.



Obr. 2: Zdroje stavebních surovin v k.ú. Kerhartice (SurIS 2023).

Z mapové situace (obr. 2) je zřejmé, že do jižní část k.ú. Kerhartice zasahují **nevyužívané a nadějně bloky zásob ložiska nevyhrazeného nerostu – stavebního kamene Karlovka 2 (D 3245100)**.

Ložisko nevyhrazeného nerostu – stavebního kamene Karlovka 2 (D 3245100) se nachází ve III. zóně CHKO České středohoří, což limituje možnosti jeho budoucí otvírky a využití. Ložisko představuje poměrně mocná efuze bazanitu (olivnický bazaltoid) oligocenního stáří, prorážející marinními sedimenty svrchní křídý. Lávové těleso je součástí sekvence, k níž náleží i vulkanoklastika s polohami intravulkanických sedimentů. Surovina ložiska je tvořena petrograficky jednotným typem – sklovitým až holokrystalickým bazanitem. Ložisko leží nad místní erozní bází potoka Bystrá. Hydrogeologické poměry ložiska jsou klasifikovány jako jednoduché (stupeň II). Výpočtem zásob bylo na ložisku ověřeno ke dni 14. srpna 1991 celkem 12 428 tis. m³ zásob v kategorii C1B a 2 288 tis. m³ v kategorii C2B, dále 567 tis. m³ skrývky. Mocnost suroviny se pohybuje v jednotlivých blocích v rozmezí 39,3–42,5 m. Podmínky využitelnosti byly schváleny MHPR ČR dne 22. října 1992 pod čj. 520 317/92-62. Surovina v rostlém stavu vyhovuje dle ČSN EN jako hutné drcené kamenivo vyšší jakostní třídy. Surovina je dobře odolná vůči dynamickému namáhání a zvětrávacím procesům. Provedené laboratorně-technologické zkoušky prokázaly

pevnost v otluku 10,4–14,3 %, trvanlivost ve frakci 16–32 mm se pohybuje v rozmezí 0,42–12,89 %, mrazuvzdornost frakce 16–32 mm je od 0,4 do 1,9 %, nasákavost frakce 16–32 mm se pohybuje od 0,4 do 1,82 %, podíl zrn tvarového indexu je příznivý, obsah SO_3 se pohybuje hluboko pod limitem 1 %, přilnavost k živcům je dobrá. Do 2. světové války bylo ložisko těženo malým stěnovým lomem asi 150 m jihozápadně od vrcholu Karlovka. Ložisko má souhrnně vhodné podmínky geologické, morfologické i komunikační pro otvírku a těžbu povrchovým lomem v několika etážích. Mocnost suroviny na uvažovanou těžební bázi 350 m n. m. se pohybuje při okrajích ložiska od 29 do 41 m, v centrální části činí až 69 m. V minulosti se předpokládalo zpracování suroviny v již zrušeném kamenolomu Volfartice-Mistrovice, vzdáleném asi 800 m od ložiska. Hornina je sloupcovitě až deskovitě odlučná, což usnadňuje její rozpojování. V další etapě průzkumu bude nutno ověřit podrobněji průběh předpokládaných poruchových zón.

Do řešeného území částečně zasahuje i vytěžený objekt (s ukončenou těžbou) již **zrušeného ložiska stavebního kamene Volfartice-Mistrovice (U 3094200)**.

V předmětném k.ú. Kerhartice v minulosti neprobíhala historická důlní činnost – hlubinná těžba, a ani se zde nenacházejí hlavní důlní díla, poddolované plochy a vlivy důlní činnosti, které jsou podstatnou součástí při projektovém řešení a realizaci staveb na poddolovaném území podle ČSN 73 0039.

SESUVNÁ ÚZEMÍ

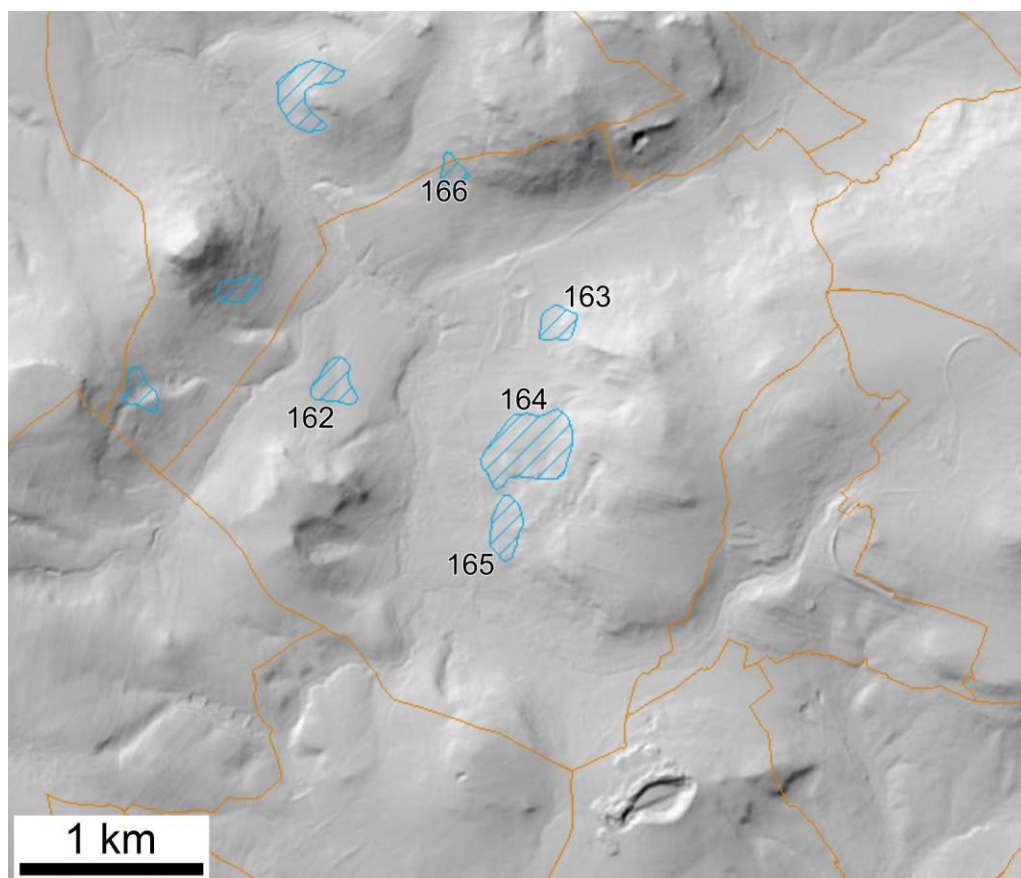
V předmětném k.ú. Kerhartice je registrováno pět svahových deformací (obr. 3).

Evidované svahové deformace jsou všechny v kategorii neaktivní (potenciální), s plošným rozsahem do 144,5 tis. m². Jedná se o nestability registračních čísel 162 (severní svah vrchu Hůrka), 163 (severozápadní svah Bažantnice), 164, 165 (obě západní svah Bažantnice, obr. 4) a 166 (jihozápadní svah vrchu Hana).

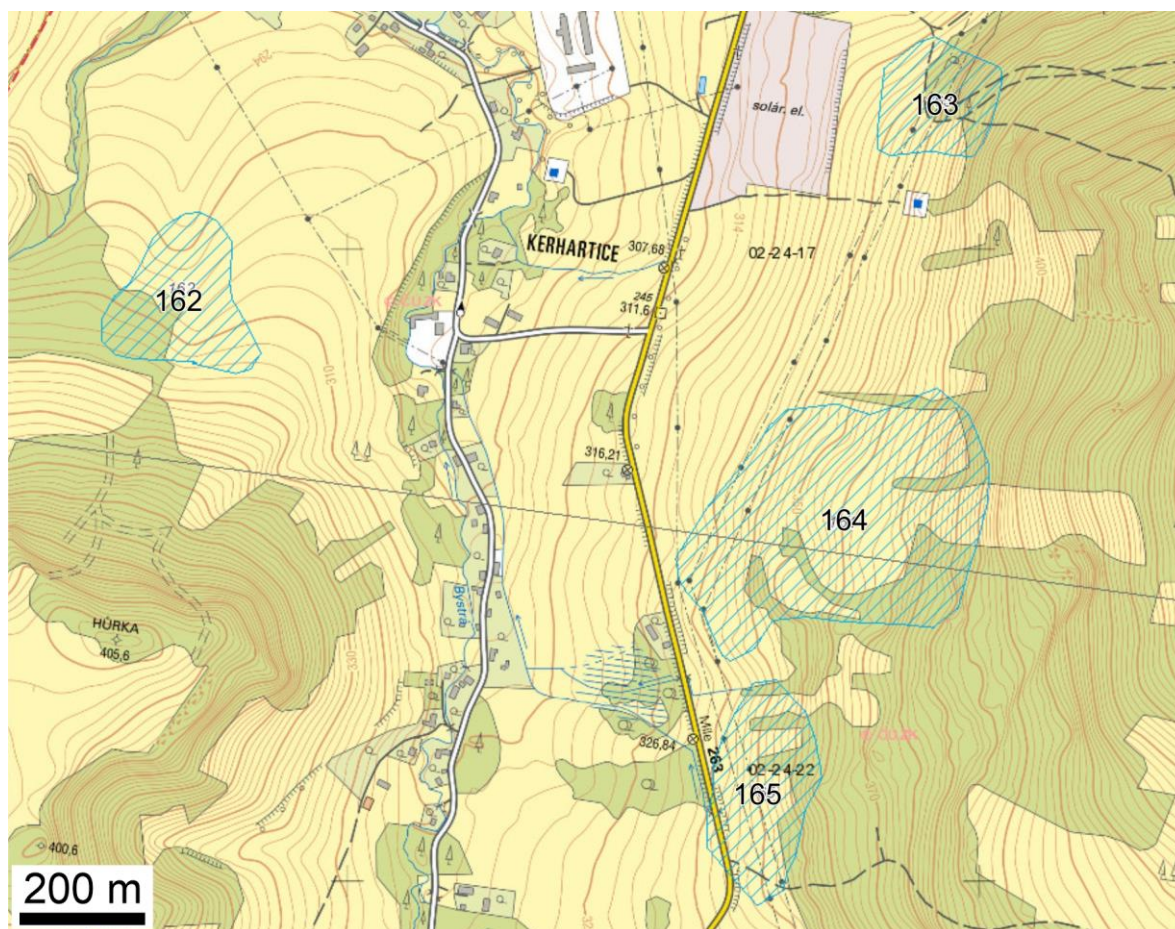
Všechny zmiňované nestability byly registrovány v roce 1962 a revidovány 1977. Z pohledu vlivu na využití území zaslouží pozornost zejména nestabilita registračního čísla 165 (obr. 4), která přetíná silnici II/263 z České Kamenice na Žandov.

V případě svahových nestabilit obecně platí, že na jejich povrchu nelze doporučit bez podrobných inženýrskogeologických průzkumných prací žádnou stavební činnost. V případě budování místních polních a obslužných cest je nutné počítat s jejich možným poškozením drobnými posuny a deformacemi a mělo by se důsledně dbát na to, aby nedocházelo k podkopání akumulací paty svahu se sesuvy a nové aktivaci sesuvů.





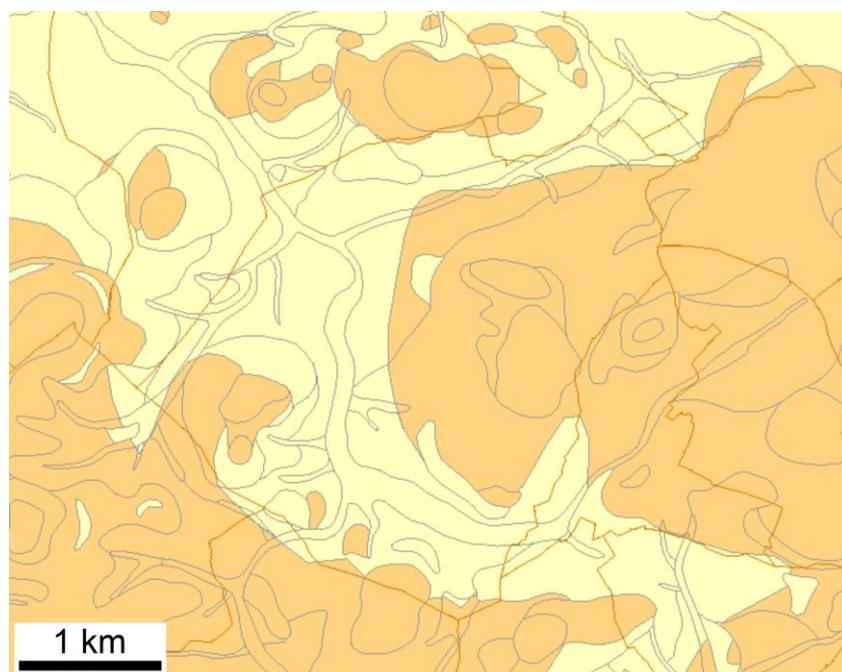
Obr. 3: Znáznornění registrovaných sesuvů (modrá šrafa) v popisované oblasti na stínovaném reliéfu (zdroj www.mapy.geology.cz/svahove_nestability/).



Obr. 4: Znázornění sesuvů (modrá šrafa) č. 162, 164 a 165 (zdroj www.mapy.geology.cz/svahove_nestability/).

RADONOVÉ RIZIKO

V řešeném území se nevyskytují žádné horniny se zvýšeným obsahem přirozeně radioaktivních prvků (K, U, Th), a proto celé území spadá podle měření radonového rizika z geologického podloží do kategorie nízkého až středního radonového rizika (obr. 5). V oblastech středního radonového rizika ČGS doporučuje věnovat zvýšenou pozornost protiradonovým opatřením ve stávajících budovách nebo při výstavbě nových budov. Případná výstavba je podmíněna podrobným radonovým průzkumem. Zabezpečení staveb by proto dle zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů, mělo odpovídat ČSN 730601 „Ochrana staveb proti radonu z podloží“.



Obr 5: Zobrazení radonového indexu (žlutá – nízký index; oranžová střední index) v popisované oblasti (zdroj www.mapy.geology.cz/radon/).

DOPORUČENÍ A ZÁVĚRY

Zahájené komplexní pozemkové úpravy v k.ú. Kerhartice, kterými budou uspořádána vlastnická práva k pozemkům a kterými bude zajištěna jejich přístupnost, vytvořeny podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy, zajištěny podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodního hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny, musí respektovat legislativní předpisy [§ 7 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 13 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů] týkající se ložiska nevyhrazeného nerostu – stavebního kamene Karlovka 2 (ID 3245100).


Svahové nestability představují na k.ú. Kerhartice méně významný faktor. ČGS přesto doporučuje přistupovat k rozvoji a využití zájmového území obezřetně a posuzovat jednotlivé záměry s ohledem na přítomnost potenciálních svahových nestabilit. Před případnou výstavbou na plochách vymezených jako potenciální nestability ČGS doporučuje provést detailní inženýrskogeologický průzkum.

Česká geologická služba závěrem sděluje Státnímu pozemkovému úřadu – Krajskému pozemkovému úřadu pro Ústecký kraj, pobočce v Děčíně, že nad rámec uvedených doplňujících informací o řešeném území neuplatňuje v rámci zahájených komplexních pozemkových úprav v k.ú. Kerhartice z hlediska geologických zájmů chráněných zvláštními právními předpisy další připomínky.

Sestavil:

 – oblastní geolog ČGS

Spolupráce:

 – oblastní specialista ČGS pro ložiskovou geologii

Schválil:

 – vedoucí Správy oblastních geologů ČGS

